

Wat gaan we doen?

Informatiesessie klimaatadaptatie commissie RGW 12 oktober 2023

1. Introductie klimaatadaptatie
2. Voorbeeld hitte
3. Bestuurlijk waar staan we en wat komt er aan

Wat gaan we *niet* doen:

1. Het hele programma toelichten
2. Alle producten die we hebben opgeleverd langslopen

WIE DOET WAT?

Stef Meijs

- Programmamanager
- Beheer begroting
- Capaciteit

Hilly Jager

- Opgavemanager

Ria van Rossum

- Projectmedewerker en praktische financiële zaken

Marion Speksnijder

- Stedelijk gebied
- Klimaatbestendige woningbouw
- Interne afstemming

Kira Schaefer

- Coördinatie werkregio's
- Hittestress
- Europa
- Groenblauwe schoolpleinen

Marjolein Rotteveel

- Communicatie

Jan Vink

- Landelijk gebied
- Landbouw

Elisabeth Becking

- Infrastructuur
- Bedrijventerreinen
- Hittestress

Bram Luteijn

- Landbouw
- Natuur
- Stedelijk

Dieke Verkruijsen

- Groene daken
- Subsidieregeling
- Monitoring

Programma klimaatadaptatie

“Klimaatadaptatie is een voorwaarde voor een krachtige en duurzame economie, een gezonde en veilige leefomgeving, vitale steden en platteland, robuuste natuur en duurzame ruimtelijke ontwikkeling.”

Omgevingsvisie
provincie Utrecht

Klimaatverandering **en dus ook adaptatie** heeft gevolgen voor alle maatschappelijke sectoren

Vertaald naar de provincie ziet dat er zo uit:

MAATSCHAPPELIJKE GEVOLGEN VAN KLIMAATADAPTATIE

Schade door huisverzakkingen als gevolg van langdurige droogte wordt sinds kort door geen enkele verzekeraar meer vergoed.

61.000 hittedoden in Europa door de hete zomer van 2022

Aanpassen, aanpakken, accepteren

Wat levert klimaatadaptatie op?

- Kostenbesparing: Kosten wegen op tegen schade
- Groenere omgeving = gezonder, veiliger en biodiverser
- Leefbare wijken, straten, huizen etc.

	Vermeden schade	Kosten maatregelen
Stedelijk gebied	4,0 – 8,3 miljard	1,1 – 4,4 miljard
Landelijk gebied	1,3 – 2,1 miljard	1,1 miljard
Netwerken	Onbekend	0,3-0,45 miljard
Totaal	5,2 tot 10,4 miljard	2,5 tot 6,0 miljard

ROB VAN DOORLAND – TOELICHTING KNMI SCENARIO'S VAN 9 OKTOBER

Deze slides worden pas op de informatiesessie gedeeld, omdat de nieuwe scenario's pas op 9 oktober 2023 worden vrijgegeven door het KNMI.

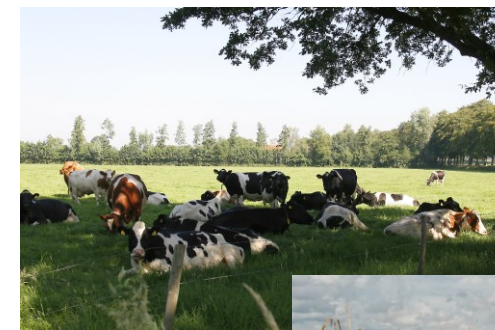

BLOK 2: HITTE

<https://youtu.be/YFSkOEEaPSg>

Landelijk gebied

Dieren
Gewassen

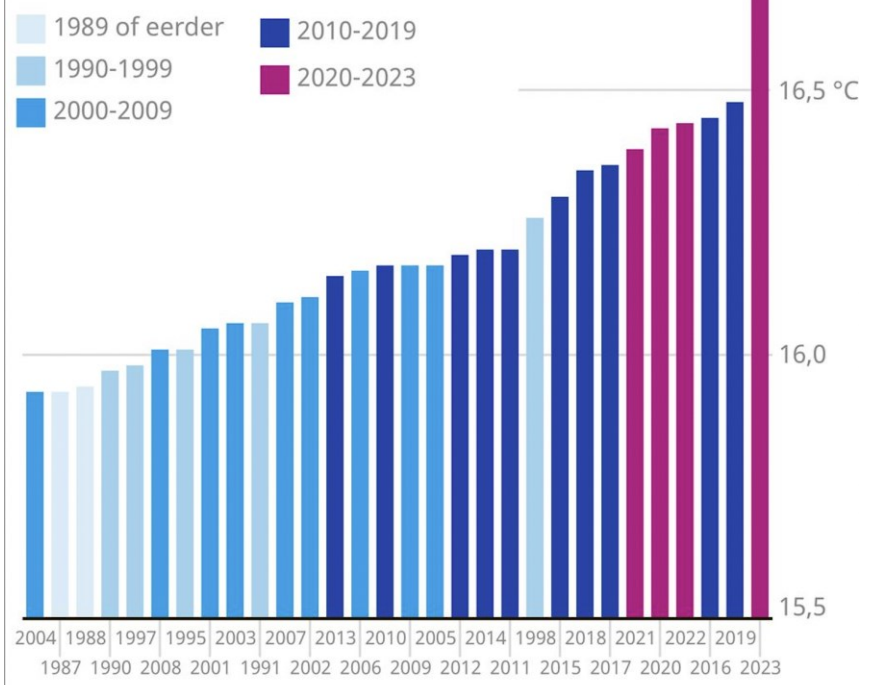

HITTE

Warmste zomers

De 30 warmste zomers (juni, juli en augustus) naar gemiddelde oppervlaktetemperatuur wereldwijd.

NU.NL, BRON: ERA5, C3S/ECMWF

2019

2020

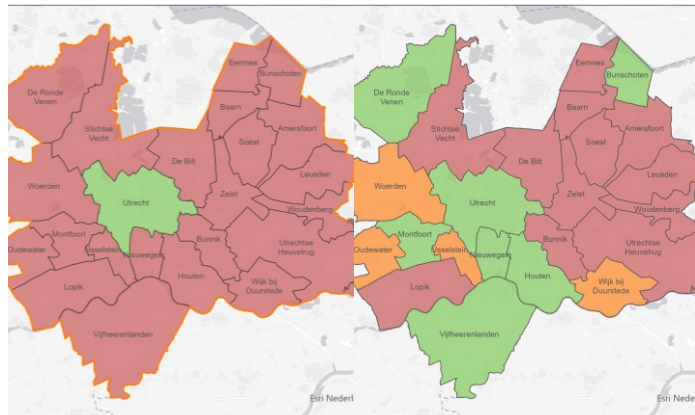
ROL PROVINCIE UTRECHT

Reguleren?

Stimuleren: Hitteplannen

Realiseren: Afspraken KA Bouwen

Participeren: Onderzoek hitte in de woning

1 sep 2022

1 sep 2023

Afspraken klimaatadaptief bouwen
Utrecht

Jun 2021

Hitte
Doel: tijdens hitte biedt de gebouwde omgeving een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Prestatie-eisen:

1. Tenminste 40% schaduw in het plangebied op de hoogste zonnestand (21 juni) voor verblijfsplekken en gebieden waar langzaam verkeer zich verplaatst en minimaal 30 % op buurniveau.
2. Koele, schaduwrijke verblijfsplekken zijn op loopafstand (300 meter) aanwezig en openbaar toegankelijk.
3. 40% van alle horizontale en verticale oppervlakten wordt warmtewerend of verkoelend ingericht.
4. De koeling van gebouwen leidt niet tot opwarming van de (verblijfs)ruimte in de directe omgeving.
5. Vitale en kwetsbare functies en groenvoorzieningen in de openbare ruimte moeten bestand zijn tegen de hitte.

Hitte Belevingsonderzoek Eindresultaten

Maart 2021

BLOK 3

- Waar staan we nu?
- Speerpunten/rol provincie
- Uitdagingen

Aan de slag voor Utrecht

Voor een duurzame, gezonde, groene en
ondernemende provincie

Coalitieakkoord 2023-2027

WAAR STAAN WE NU?

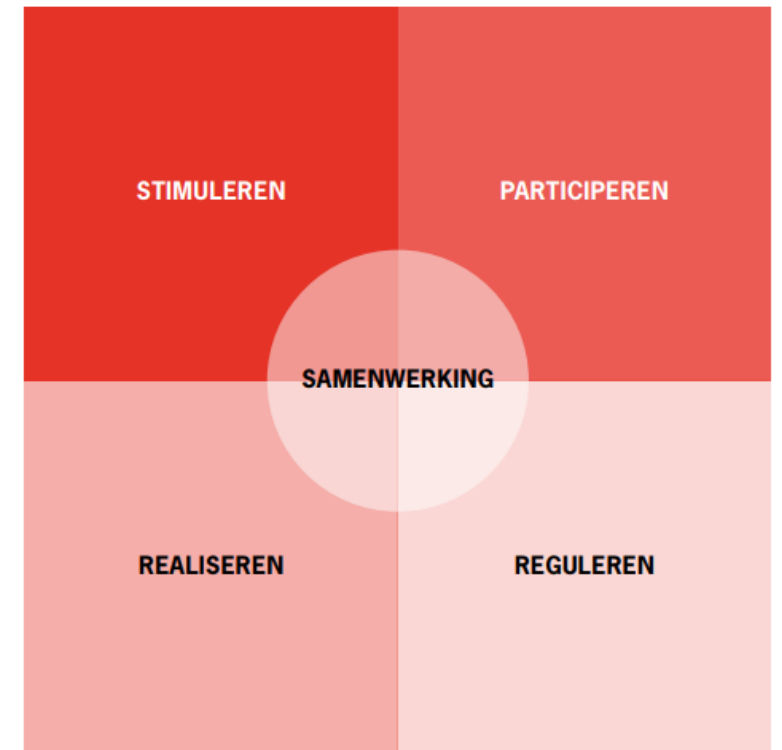
- Bij een omslagpunt
- Van initiëren naar uitvoeren
- Versnelling van klimaatverandering leidt tot verzetten van bakens
- Zowel inspelen op de trends (lt) als op de extremen (kt)

SPEERPUNTEN/ROL PROVINCIE

- Eigen verantwoordelijkheden:
bouwopgave, infra, landelijk gebied
- Verandert de rol??
- Niet alleen fysiek, maar ook sociaal
en mentaal
- Wat betekent 'echt verankeren' in het
eigen beleid?

UITDAGING 1: VAN PROCES NAAR EFFECT NAAR SYSTEEM

Monitoringstype 1

Doen we wat is afgesproken?

Monitoringstype 2

Wat zijn de effecten van maatregelen in de praktijk?

Monitoringstype 3

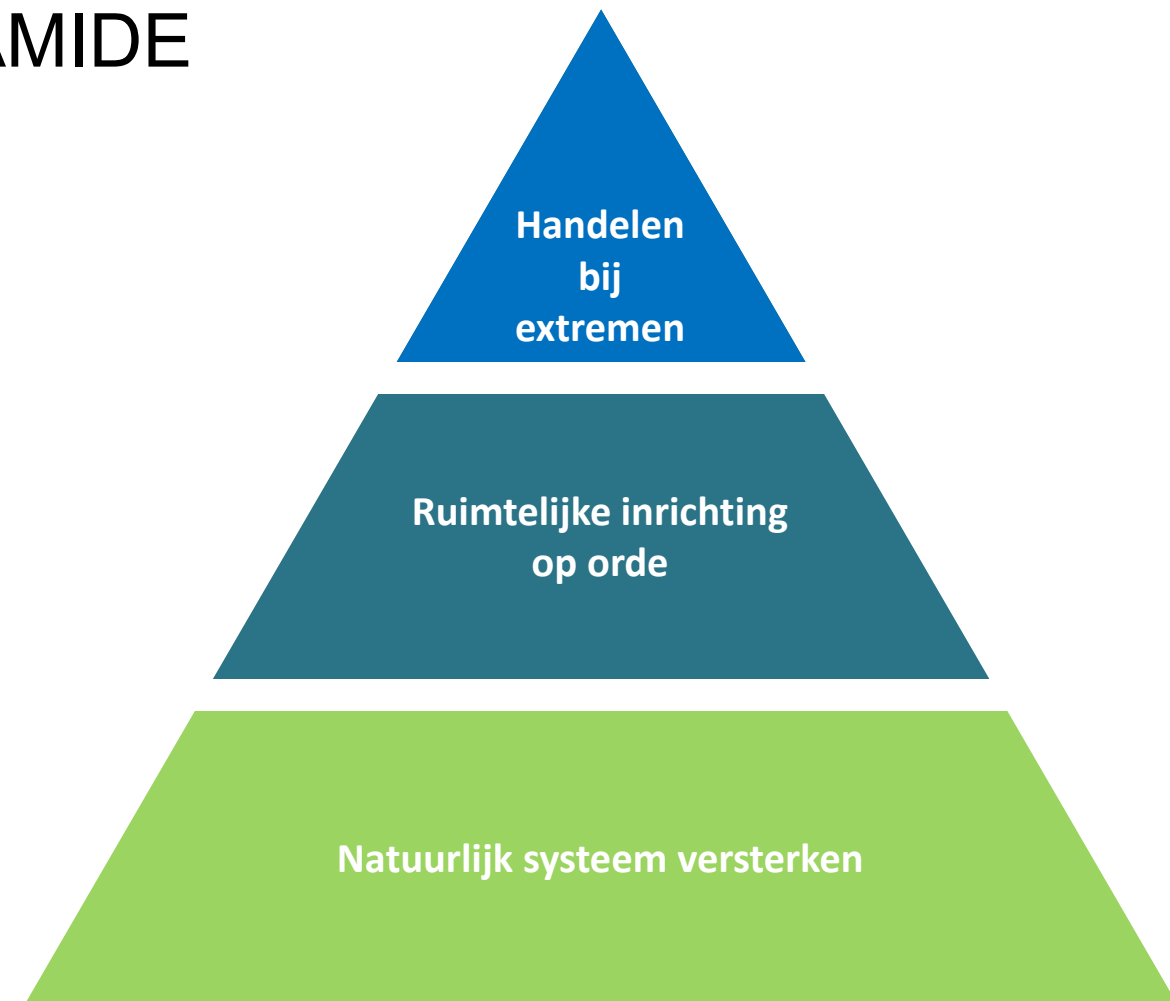
Liggen we op koers?

UITDAGING 2: DE ADAPTATIEPIRAMIDE

Van reageren (reactief) en faciliteren (via technische maatregelen), naar uitgaan en versterken van veerkracht van systeem (water en bodem sturend).

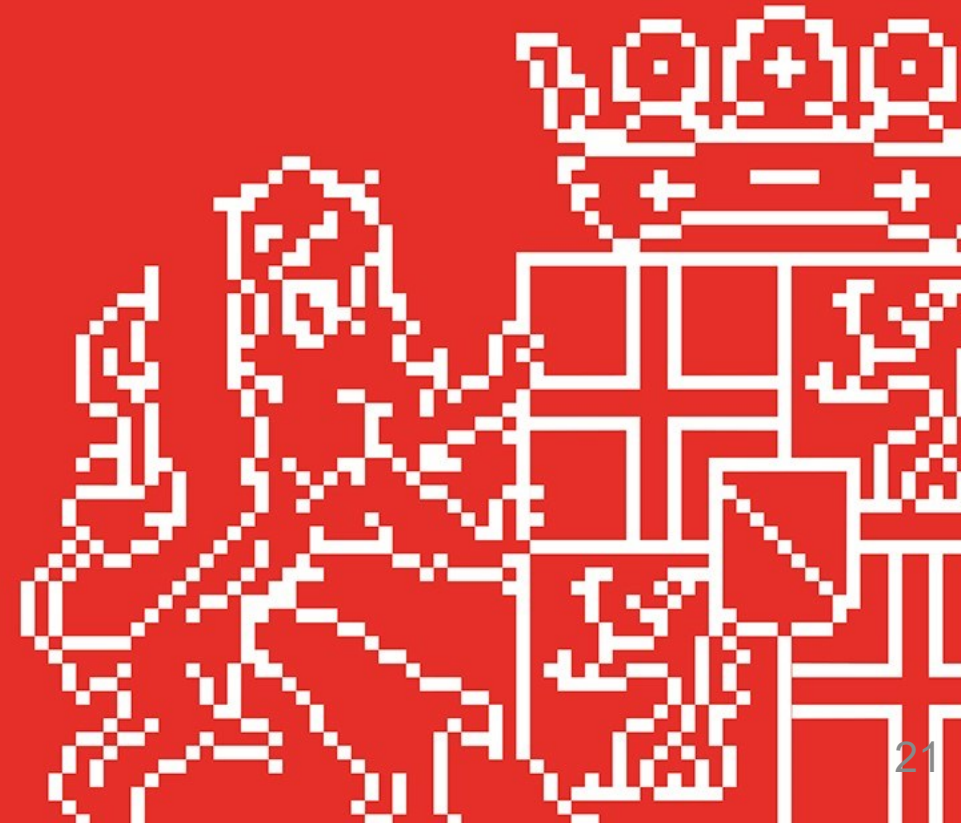

VERVOLGPROCES

- (Eind)rapportage van het Programma Klimaatadaptatie 2020-2023 (7 nov GS, statenbrief naar Cie RGW)
- Startnotitie met voornemen vervolgprogramma (Q1 2024)
- Start uitvoering vervolgprogramma vóór de zomer van 2024
- Intussen: werken we gewoon hard door!

Einde

LEUKE LINKS

■ Verhaal over hittestress heel persoonlijk en concreet!

■ <https://www.vpro.nl/argos/media/luister/argos-radio/onderwerpen/2023/een-koel-huis-als-luxe-product.html>

■ Groenblauwe schoolpleinen

■ https://www.rtvutrecht.nl/tv/aflevering/unieuws/RTVU_3566430_20230516170000

■ Animatie hittestress provincie Utrecht

■ <https://youtu.be/YFSk0EEaPSg>

TER INSPIRATIE

[Servicepunt
groenblauwe
schoolpleinen](#)

[Duurzame daken
kansenkaart](#)

[Hitteplannen](#)

[Stresstest landbouw](#)

[Maatregelenlijst
klimaatadaptieve
landbouw](#)

[Magazine boeren voor
morgen](#)

[Programma
klimaatadaptatie 2020-
2023](#)